

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 27

Pentadienis, Liepos (July) 2, 1965, Toronto, Ontario

METAI XXXIV

Tarybų Lietuva Iškilmingai Minės Savo Dvidešimtpenkmatinę Sukaktį

VILNIUS, birželio 24. — Šiandienomis sostinėje įvykusiame posėdyje respublikinė komisija alybų Lietuvos dvidešimtpenktųjų metų šventėms surengti apsvartė eilę klausimų. Komisija pažymėjo, kad miestų bei rajonų komisijos šventėms surengti atliko didžiulį darbą. Į jį įsijungė plačiausi visuomenės sluoksniai. Šlovingajam dvidešimtpenkmečiui aktyviai ruošiasi visa Tarybų Lietuva.

Daugiau kaip ketvirtis milijono Lietuvos meno saviveiklos mėgėjų ruošėsi jubiliejinei šventei. Atranka buvo labai griežta, ir daugiau kaip 30 tūkstančių geriausių dainininkų bei šokėjų atvyks į respublikos sostinę pademonstruoti savo meną.

Dainų ir šokių šventės dalyviai bus apgyvendinti klubuose, mokyklose, bendrabučiuose. Vaikų kolektyvai gyvens arčiau Vingio parko estrados. Jie bus maitinami šventės fondo sąskaita. Prekybinės ir visuomeninio maitinimo organizacijos daug nuveikė, kad ir kitiems šventės dalyviams būtų sudarytos normalios buitinės sąlygos.

Pasirūpinta ir šventės dalyvių sveikatos apsauga. Jiems aptarnauti pasiruošė ne tik di-

Taikos Misią Nutarė Laukti

LONDON. — Commonwealth konferencijos išrinktoji taip vadinama taikos misija nutarė laukti su savo misija, kadangi Tarybų Sąjunga ir Kinija atsiskakė priimti ją. Ji lauksianti, gal kada nors kas pakvies ją.

Ganos prezidentas Nkruma siūlė, kad misija matytųsi ir su Pietų Vietnamo Išsilaisvinimo Fronto lyderiais, bet kitos šalys nebuvo entuziastiškos.

Kinija tiesiog pasakė, kad šios misijos tikslas pasitarnauti prezidentui Johnsonui, parodyti, kad, štai, jis nori taikos.

Prezidentas Johnsonas, iš savo pusės, pasakė, kad bombardavimas Šiaurės Vietnamo nestos, nors Londone buvo iškeltas pasiūlymas, kad misijos veiklos metu būtų nutrauktas bombardavimas.

džiulis Vilniaus medicinos darbuotojų būrys. Kolektyvus iš miestų ir rajonų lydės vietos gydytojai bei medicinos seserys.

Respublikos dainų šventės dalyviai, pasipuošę savo gražiais rūbais, organizuoti žygiuos per miestą į Vingio parko estradą.

Šventės išvakrėse Vilniuje bus atidaryta respublikinė Liaudies ūkio pasiekimų paroda.

Komisija apsvartė klausimą, kaip Vilnius ir Kaunas ruošiasi sutikti jubiliejinių iškilnių svečius. Paruoštas smulkus planas, kuriame numatyta, kaip bus sutikti ir apgyvendinti atvykstantys iš broliškųjų tarybinių respublikų ir užsienio šalių svečiai. Iš viso jų pakviesta daugiau kaip tūkstantis.

Šventinių iškilnių dienomis bus atidaryta eilė šiuo metu rekonstruojamų parduotuvių, valgyklų, restoranų ir kavinių, dešimtys papildomų prekybos taškų ir visuomeninio maitinimo įmonių. Vlen laikinų bufetų veiks 130. Ypač kruopščiai ruošiamasi aptarnauti vietas, kur bus sutelkti vaikai.

Birželio 30 dieną Vilniuje įvyks komjaunuolių ir pionierių saskrydis, skirtas respublikos jubiliejui. T. Lietuvos mokslininkai rengia konferencijas, taip pat skirtas dvidešimtpenkmečiui. Švenčių išvakarėse ruošiamos dailės parodos, muziejuose įrengiamos naujos ekspozicijos.

Jubiliejinei šventei aktyviai ruošiasi ir kituose Lietuvos miestuose, kaimuose, tarybiniuose ūkiuose.

A. Vaivutskas

Vatikanas Tik Palūkanomis Gauna Milijonus Dolerių

ROMA. — Italijos finansų ministro Robert Tremelloni pranešimu, Vatikanas 1963 metais vien tik iš Italijos bankuose ir korporacijose investuotus kapitalus gavo palūkanų \$5,629.000.

Turint galvoje, kad Vatikanas turi savo kapitalų investavę daugybėje pasaulio šalių, kas yra neskelbiama, tai palūkanomis gauna milijonus ir milijonus dolerių kas met.

INDONEZIJA LIKVIDUOJA VAKARŲ VIESPATAVIMĄ

JAKARTA. — Visą Indoneziją apėmusi kampanija šūkiu nacionalizuoti užsienio nuosavybę ir likviduoti Vakarų monopolijų viešpatavimą įžengė į baigiamąją fazę.

Kaip praneša vietos spauda, visos užsienio plantacijos, daugiausia kaučuko plantacijos, priklausančios Jungtinių Valstijų, Anglijos, Belgijos ir kitoms Vakarų monopolijoms, visiškai perėjo į Indonezijos vyriausybės kontrolę.

Atidėjo Afro-Azijos Tautų Konferenciją

ALGIERS. — Dėl to, kad Alžyrijoje po perversmo padėtis susidarė neaiški, Afro-Azijos tautų konferencija buvo atidėta iki lapkričio.

Kinija ir nauja Alžyrijos valdžia spyrėsi, kad konferencija turi įvykti, bet nieko iš to neišėjo. Prirengiamasis komitetas iš 15 narių nutarė atidėti. Taipgi eina gandai, kad konferencija gali būti suaukta kur kitur, o ne Alžyre.

Konferencijoje būtų dalyvavę 51 šalies lyderiai.

Daroma išvada, kad konferencijos atidėjimas yra nemažas atkirtis Kinijai, kuri taip spyrėsi, kad konferencija įvyktų dabar. Teigiama, kad Kinija norėjusi panaudoti šią konferenciją prieš Jungtines Valstijas ir Tarybų Sąjungą.

Ruivos Diplomatas Prieš NATO Politiką

PRINCETON, N. J. — Buvęs Jungtinių Valstijų ambasadorius Tarybų Sąjungoje ir Jugoslavijoje, o dabar Rusijos istorijos dėstytojas Princeton universitete, George F. Kennan, išstojo prieš NATO militarinę sąjungą ir Jungtinių Valstijų užsienio politiką.

NATO buvęs suorganizuotas atmušimui Tarybų Sąjungos užpuolimo, nors ji niekad nesirengė pulti.

Kas liečia Vietnamą, jis sutinka su prezidento De Gaulle pasiūlymu.

Prezidento Johnsono Kalba Nesukėlė Tautų Entuziazmo

SAN FRANCISCO. — Jungtinės Tautos laukė, kad prezidentas Johnsonas savo kalba asemblejoje, ryšium su Jungtinių Tautų 20 metų sukaktuvėmis, ilies naujo kraujo ir pakels narių ūpą, bet išėjo priešingai. Jo kalba nieko gera nepažadėjo dėl merdėjančios Jungtinių Tautų Organizacijos.

Priešingai, prezidentas užpylė daugiau gazolino ant šalto karo ugnies, aštriai kaltindamas Rytus agresija. Tik iš to kaltinimo nieko neišėjo. Tarybų Sąjungos atstovas Fedorenko greitai sudaužė prezidento kaltinimą, paklausdamas, kieno gi bombos naikina Vietnamą, kieno gi armijos įsiveržė į

SPROGO BOMBA AMERIKOS KONSULATE

GEORGETOWN, Britų Gvianai. — Čia sprogo dinamito bomba, padėta JAV konsulato patalpų rūsyje, kur buvo įrengta biblioteka ir skaitykla. Biblioteka visiškai sugriauta ir patalpų pora aukštų sulaužyta; vienas tarnautojas sužeistas.

Reikalauja Baigti Bombardavimą Vietnamo

NEW YORK. — Senatorius Wayne Morse reikalauja, kad būtų sulaukytas bombardavimas Šiaurės Vietnamo, kad Jungtinės Valstijos sustotų kariavusios prieš Pietų Vietnamo liaudies jėgas, ir kad Pietryčių Azijos reikalai būtų pavesti Jungtinėms Tautoms.

Jis sako, kad Jungtinių Valstijų vaikams bus nemalonu mokytis JAV istorijos ateityje. Karas Vietname esąs žiaurus, daug žmonių užmušama. Artilerija, sako jis, sulygina kaimus su žeme; napalm bombos deginančios viską.

SAIGON. — Nauja Pietų Vietnamo militarinė valdžia nutraukė diplomatinis ryšius su Francija. Girdi, Francija padedanti vietkongams.

Tuo pat metu nauja valdžia uždarė vienam mėnesiui visus Saigono laikraščius.

Ji taipgi paskelbė oficialų karą vietkongams.

Dominikos respubliką.

“Ar gi nėra visiems žinoma, kad purvinas agresyvus karas Vietnamo buvo pradėtas Jungtinių Valstijų?” paklausė jis.

Šimtai tonų bombų ir napalm mėtoma kasdien ant Vietnamo žmonių, sakė jis, bet ne ant Jungtinių Valstijų žmonių.

“Kokia gi moralė ir politinė vertė vakarykščio pamokslo?” pasakė Fedorenko.

Jungtinės Valstijos pridėjo jis, kaltina agresija savo aukas.

Jis sakė, kad pasaulis negali ramiai sėdėti, kai tokia agresija yra vykdoma. Karas Vietnamo turi būti sulaikytas.

Jungtinės autos, ypač Vakarų pusės, manė, kad prezidentas savo kalboje pažadės pinigų Jungtinėms Tautoms, kurioms jų taip reikia, bet nieko tokio jis neminėjo, nežūrint to, kad Kanada prieš tai pažadėjo iš savo pusės keturius milijonus dolerių.

Jungtinių autų likimu susirūpinęs, generalinis sekretorius U Thant pažymėjo, kad pasaulis yra per daug arti pavojaus, kad Jungtinės Tautos galėtų būti paliktos dabartinėje padėtyje. Tam pritarė ir Stevensonas, JAV delegatas. Bet nei vienas nepasiūlė plano, kaip JT krizis galėtų būti išrištas.

Septynių Tikėjimų Vadai už Taiką

SAN FRANCISCO. — Lyderiai septynių tikėjimų (religijų), kurie apima bilijoną pasekėjų, ištiesė Jungtinėms Tautoms rankas jų pastangose išlaikyti taiką pasaulyje.

Katalikų galva popiežius Paulius atsuntė savo palaiminimą iš Romos.

Lyderiai, pasisakę už taikos išlaikymą, atstovauja katalikus, protestonus, žydus, hindus, budistus ir musulmonus ir Rytų katalikus.

Jungtinės Tautos atstovavo U Thant, generalinis sekretorius.

Religijų vadai nurodė, kad seniau ėjo karai tarp skirtingų tikėjimų, bet tie laikai praėjo. Dabar karai eina tarp skirtingų ideologijų.

UZ KĄ GI PAGERBĖ ?

"Veiksnių" spauda aprašė, kaip Kazys Škirpa atšventė savo septyniadešimtmetį, kaip jis buvo pagerbtas Vašingtone. Vlikinė "Elta" straipsnyje, skirtame šiam įvykiui ir labai primenančiame nekrologą, liaupsina K. Škirpą kaip "nusipelnusį savanorį, karį, diplomata, visuomenininką".

Apie "nusipelnusį savanorį" savo memuaruose papasakojo generolas S. Raštikis, išjuokęs tai, kaip K. Škirpa tapo "pirmuoju savanoriu". Savo "karingumą" gerai parodė ir pats K. Škirpa, aprašydamas 1926 m. gruodžio 17-osios įvykius, kai jis naktį pabėgo iš savo buto į Garliavą. Čia gi su pažindinsiu su jubilato diplomatinę veiklą, nes kaip tik joje ryškiausiai matomi visi K. Škirpos "nuopelnai".

Generalinio štabo pukininko mundurą K. Škirpa pakeitė diplomato fraku 1937 metais. Vėliau tuometinis užsienio reikalų ministras S. Lozoraitis jau iš Romos rašė, jog tai buvo padaryta ne dėl kokių nors ypatingų K. Škirpos diplomatinių gabumų, bet kad "pastarasis tapo pasiuntiniu tik per protekciją".

Būdamas kariniu atašė Berlyne (Krašto apsaugos ministerijos žinioje), K. Škirpa kiekvieną mėnesį gaudavo 4,340 litų (tiek, geriausia atveju, uždirbdavo 20 darbininkų). O kur dar kasmet gaunami 6-10 tūkstančių litų reprezentacijai? Pereinant į užsienio reikalų ministeriją diplomatinę tarnybą, jo atlyginimas turėjo sumažėti keletu šimtų litų. Dar nė nepradėjęs eiti naujų pareigų, K. Škirpa pasiuntė užsienio reikalų ministrui ilgiausią pareiškimą, kuriame derėjosi dėl sąlygų, verkšleno, kad jam būtų paskirtas nemažesnis atlyginimas, rūpinosi būsimąja pensija ir t. t. Savo pareiškimą K. Škirpa užbaigė prašymu kiekvieną mėnesį mokėti jam po 350 litų, kaip nuompinigių už baldus, kurie buvo Lietuvos atstovybėje Berlyne.

Pradėjęs savo diplomatinę karjerą smulkiu derėjimusi dėl stalų, lovų, kėdžių, vėliau K. Škirpa ėmė stambiau bizniuoti — šį kartą jau savo tautos interesais. Lietuvos pasiuntinys Berlyne J. Šaulys dar 1936 metais rašė, kad K. Škirpa žinomas Berlyne, kad jis per daugelį metų užmezgęs plačias pažintis tiek vokiečių karinėse sferose, tiek ir tarp akredituotųjų čia svetimųjų karininkų. Kaip tik šių ryšių dėka K. Škirpa, hitlerininkams reikalaujant, 1938 metų pabaigoje pakeitė J. Šaulį ir tapo Lietuvos pasiuntiniu Vokietijoje. K. Škirpos egoistiniams užmojams hitlerinis fašizmas buvo labai prie širdies, o trečiojo reicho fuireris — "tautos vado" pavyzdys, kurį jis stengėsi mėgdžioti. "Jo (K. Škirpos —

V. G.) žinomas vokietizmas, — rašė užsienio reikalų ministras J. Urbšys, — kėlė man nerimą ta prasme, kad jis nepradėtų veikti Berlyne savo nuožiūra..."

Tačiau K. Škirpa ir negalvojo "veikti savo nuožiūra". Jis atkakliai vykdė savo šeiminių — hitlerininkų — nurodymus, elgdamasis ne kaip Lietuvos pasiuntinys, o greičiau kaip hitlerinio reicho įgaliotinis Lietuvos reikalams. Visi jo pranešimai iš Berlyno kupini pamokymų, kaip derėtų elgtis, kad hitlerininkai būtų patenkinti.

Vokietijai užpuolus Lenkiją, K. Škirpa, dangstydami Vilniaus išvadavimo sūkiu, visai stengėsi Lietuvą įtraukti į karą hitlerinės Vokietijos bendrininke. 1939 m. rugsėjo 9 d. jį Berlyne aplankė specialus reicho užsienio reikalų ministro Ribentropo įgaliotinis Kleistas, kuris nuodugnai susipažino su šio "stratego" paruoštu Lietuvos kariuomenės veiksmų operatyviniu planu ir numatytos okupuoti teritorijos sienomis. Visa tai taip patiko Ribentropui, kad jis pranešė apie šį planą Hitleriui.

1939 m. spalio mėn. viduryje K. Škirpa vyriausioje Hitlerio būstinėje vedė derybas dėl hitlerinės Vokietijos protektoriatu Lietuvai. Šių derybų rezultatas tas, kad 1939 m. spalio mėn. 20 d. buvo paruošti "Gynybos sutarties tarp Vokietijos reicho ir Lietuvos respublikos pagrindiniai teiginiai". Šioje sutartyje buvo skelbiama, kad "Lietuva tampa Vokietijos reicho protektoratu..."

Šių K. Škirpos siūlomų avantiūrų įgyvendinimas būtų pareikalavęs iš Lietuvos liaudies tūkstančių gyvybių ir didelių materialinių nuostolių, o Lietuvą jau 1939 m. spalio mėn būtų ištikęs Hitlerio okupuotų šalių likimas.

Skaitant archyvuose išlikusius K. Škirpos pranešimus iš Berlyno, tiesiog stebina, koks menkas padaras šis "aukštos kultūros žmogus", kaip kad jį apibūdino vlikinė "Elta". Juk jis, pavyzdžiui, jau tuomet, pralenkęs Eichmaną, siūlė, kaip "atsikratyti žydais Lietuvoje". Savo 1939 m. gruodžio 14 d. pranešime Lietuvos užsienio reikalų ministerijai apie pokalbį su aukštu nacių diplomatu Woermanu jis rašė: "mes ypatingos meilės prie žydų neturime, kurių Lietuvoje jau ir taip yra per daug... Lietuva, kaip maža valstybė, negali pavelti sau liuksuso teikti globos byle kam... juo labiau žydams..."

K. Škirpa su pasitenkinimu rašo, jog davęs "Dr. Woermanui suprasti, kad Reichas turi kitokių galimybių, kur žydus padėti... pavyzdžiui, kad ir Reicho kūriamame žydų rezervate Liublino rajone". Dar nespėjo įsiliepsnoti Maidaneko ir Osvencimo krematorių kros-

nys Europoje, o K. Škirpa jau stengėsi jas aprūpinti baisioju kuru. "Tegu, sakiau, — tęsia toliau K. Škirpa, — Reichas daro su savo žydais, ką nori, bet tegul neapsunkina Lietuvos, kuri, sakiau, jokių būdu negali sutikti su tuo, kad jai žydai būtų primetami"...

Panašiai elgtis K. Škirpa siūlė ne tik su žydais, bet ir su kitų tautybių žmonėmis. Štai ką jis rašo viename savo pranešimų: "Vokiečių įstaigos, esančios pirmoje eilėje suinteresuotos gauti galimai daugiau darbo jėgų... Mes turime rasti priemonių padidinti skaičių parduotųjų Reichui lenkų interuotųjų, kurie esą visi sveiki vyrai... Manysčiau, kad norint nusikratyti galimai didesnio skaičiaus interuotųjų ir atbėgėlių, vertėtų taikinti jų gražinimui priverstinumo principą..."

Vykdamas šį K. Škirpos planą, hitlerininkams buvo perduotas 5,471 lenkų patriotas. Sukūrus Tarybų valdžią Lietuvoje, Kazys Škirpa dar energingiau ėmė tarnauti hitlerininkams, tikėdamasis jų dėka tapti Lietuvos gauleiteriu. K. Škirpos ir jo bendrininkų sukurtas "Lietuvių aktyvistų fronto"

organizacija susitėpė rankas šimtų ir tūkstančių tarybinių piliečių krauju, kai tik hitlerininkai, pradėję karą prieš TSRS, okupavo Lietuvą. Bet hitleriniai okupantai po to beveik išsiversti be tokių liokajų, kaip K. Škirpa, ir labai greitai išvaikė tiek "laikinąją vyriausybę", kur K. Škirpa taikė į ministro pirmininko postą, tiek ir kitas buržuazinių nacionalistų organizacijas. Išsvajotasis K. Škirpos, kaip Lietuvos gauleiterio, triumfalinis grįžimas hitlerinio vermachto gurguolėje nepavyko. Jo karjera, parsisamdžius hitlerininkams, baigėsi visišku bankrotu. Kaip sakoma, mairas atliko darbą, mairas gali eiti. Ir visai be reikalo K. Škirpa kai kieno vaizduojamas kaip hitlerininkų klastos ir nedėkingumo auka. Veltui vlikinė "Elta" iš visų jėgų stengėsi išgarbinti šį hitlerininką ir jo "nuopelnus", veltui per K. Škirpos 70-mečio sukaktį "vaduotojų" atstovai taip kėlė į padanges jo nuopelnus Lietuvai. Juk, kaip sakoma, prausk varną kad ir geriausiu muliu, vis tiek ji liks juoda.

V. Gustas

Bendros Pastabos

Vėlesniu laiku Liaudies Balse vis dažniau matosi aprašymų apie mirimus ir retėjimą gerų draugų veikėjų tautinėje dirvoje. Viskam yra laikas, sąlygos augti, kilti, mažėti ir išnykti su didesniais ir mažesniais atžymiais. Reikia būti realistais, suprasti gyvenimo eigą.

Buvo aprašymas, kuriame buvo kalbama, kad buvo laikai, kada mes kalbėjome, kas rengiasi vestis, kas apsigėdė, kas sukūrė šeimą; prasigvenom, baliavojom; dabar kalbame apie tai, kas mirė, kaip iškilmingai palaidojom, kas išgali pastatyti paminklą, kas ne. Buvo klausama, kodėl rašytojams ir kitiems žymiesiems žmonėms pastatomi paminklai.

Praityje mes nekalbėjome, nerašėme apie asmeninį gyvenimą. Mes kalbėjome ir rašėme, kaip išbristi iš depresijos, kaip sulaikyti fašizmą, artinantį pasaulinį karą. Tam vedem atviras kovas, kaip streikai, demonstracijos, ir noroms nenoroms tekdavo susidurti su policija. Vienok mes nelidėjome: rengėm koncertus, perstaty-mus, šokius ir bendras vakarienes. Daugumoje buvome linksmi, energingi ir blaiviomis akimis žiūrėjome į geresnį rytą. Pelnu nuo savo parengimų paremdavom darbininkišką judėjimą, o ne atskirus asmenis.

Dabar, mums prieš akis — mirties klausimas. Vienok tai nėra baisus dalykas, žinant, kad tai gamtos taisyklė. Niekas nestovi vietoje, vienokioj ar kitokioj formoj, visuomet keičiasi. Gamta nesulaikomai eina savo keliu — griaua ir

kuria. Tą suprantant, man rodos, nėra ko sielotis, kad teks mirti.

Numirusiam, be abejonės, nebesudaro svarbos, kokis skaičius palydės, kiek vainikų slėgs tavo karstą, koks kryželis, kreivas ar tiesus, atžymės tavo kapą.

Man prisimena laikai gyvenant Lietuvoje. Būdavo, jei miršta koks pilvotas ponas, klebonas, koki griaudingi pamokslai būdavo sakoma, kiek davat-kėlės pralieja griaudingų ašarėlių, kokios skaitlingos, iškilmingos laidotuvės būdavo, su kokiomis procesijomis. Bet vi-

sa tai išnyko, kaip pavasario rūkas. Tie ponai ir klebonai liko užmiršti.

Dabar pažūrėkime į šviesius meteorus. Kas nieko nežino apie Simaną Daukantą? Jis gyveno labai vargingai. Į senatvę buvo visų apleistas, užmirštas. Numirus ir jo laidotuvėse dalyvavo trys moterėlės ir trys vyrai. Praėjo virš šimto metų, bet ir dabar jis neužmirštas. Jo darbai tapo amžinu paminklu.

Dėl nuosėklumo paimkime dar vieną žmogų, Antaną Strazdelį. Gal nėra nei vieno mokinio Lietuvoj, kuris nebūtų skaitęs apie A. Strazdelio gyvenimą, jo darbus, jo poeziją. A. Strazdelis taip pat mirė dideliame varge, visų apleistas ir paniekintas. Buvo palaidotas už kapinių tvoros. Nors jis buvo kunigas, bet nebuvo vietos šventose kapinėse.

Praėjo virš dviejų šimtų metų, bet žmonės atsimena jį, jo prakolinius darbus. Žmonės stato paminklus savo širdyse, prisimena su meile.

Galima būtų išvardinti daugelį tokių žmonių, kaip pasidarbavusių tautinėje dirvoje, taip ir tarptautinėje, pasižymėjusių savo širdies gerumu, atsidavimu žmonių labui, užmiršimu savo asmeninių reikalų. Daugelis žuvo kalėjimuose, nebuvo pastatyti paminklai. Vienok jų darbai nebuvo pamiršti. Didžiausias jiems paminklas, tai žmonių pergalės, laimėjimai geresnio gyvenimo. Despotai vienas po kito griuvo, griūva ir grius. Statykim paminklą visi bendrai — pergalės paminklą, pagal savo išgalę. Tiesa, mes to paminklo nematysime, bet Tarybų Lietuvos istorijoje bus užrekorduota, kas kur ir ką nuveikė dėl žmonijos labo.

J. Žukauskas

PANAMA. — Panamos valstiečių bežemių metinės pajamos sudaro vos \$40.00.

Punios šilas — ramybės karalystė

Lie
Jau
bergo
metrc
kus v
ne pa
Ger
tiems
navir
macij
miest
miest
kyje.
Dai
itakin
džias
li tva
togiati
Vie
pinės
pamir
taip,
syti,
Ar
mo li
nu
to
D.
9
Sv
Išleid
I
T
I
S
I
M
LAS
I
F
kame
nadišl
T
virš v
M
— \$4.
— \$2
\$3.00;
P
kaip g
U
Liau

Iš Kanados Gyvenimo

Jau išryškėja, kad Goldenbergo raportas apie Toronto metro pertvarkymą yra palankus visokiems makleriams, bet ne paprastiems žmonėms.

Geriausia visiems paprastiems žmonėms ir miesto planavimui būtų visiška amalgamacija. Tai yra, sujungimas miesto ir priemiesčių į vieną miestą su viena valdžia prielaidoje.

Daug kas seniai tą siūlo, bet įtakingi politikieriai turi valdžias savo rankose. Jie dar gali tvarkyti taip, kaip jiems patogiau.

Vieną naktį Park Lawn kapinėse vandaliai išvertė net 40 paminklų. Visa eilė sugadinta taip, kad nebus galima sutaisyti, reiks pakeisti.

Ar tas neparodo, kokio žemės išsiauklėjimo žmonių yra

Toronte. Tai ne vaikėzų darbas ir ne vieno, nes paminklai gana sunkūs, yra išverstų iki tono svorio.

Tuo metu, kai Toronto miesto tēvai svarstė statymą \$10,000,000 vertės meno centro, Kanados Taryba paskyrė Crest teatrui Toronte \$25,000 paramos.

Šio teatro aktoriai jau aštunti metai operuoja jį, bet kiekvienai metai vis didesnis deficitas susidaro. Pastaruoju metu publikos lankymasis dar sumažėjo.

Teatras sukėlė iš privatiškų asmenų \$71,339 aukomis.

Kanados vyriausybė pranešė, kad ji duos Jungtinėms Tautoms \$4,000,000.

Kanados vyriausybė jau nesispirsianti, kad Tarybų Sąjun-

ga, Francija ir kitos šalys mokėtų taip vadinamas taikos misionijos duokles.

Cookstown apylinkė, prie vieškelio 400 esančiame restorane įvyko eksplozija, kurios metu buvo 14 asmenų sužeista. Nuostoliai siekia \$250,000 (pačiam restoranui).

Vedamas tyrinėjimas eksplozijos priežasties. Manoma, kad vandens šildymo sistemoje kas sugedo ir eksplozijos priežastimi buvo susikaupęs garas.

Toronto miesto valdyba atsisakė išduoti leidimą nacių vadui turėti mitingą parke.

Bet patvarkymas buvo priimtas tik 13 balsų prieš 10. Majoras Givens išdrožė tikrą pamokslą tiems, kurie užstojo nacių.

26 dvasiškiečiai (protestonai) pikietavo Ontarijos parlamentą protestuodami prieš premjero Roberts medikėr bilį.

Jie sako, kad reikėjo priimti visuotiną medikėr, privalomą visiems.

Kanadietis

Iš Red Lake

Parama Liaudies Balsui

Sekanti redlaikiečiai aukojo dėl vasarinės paramos Liaudies Balsui:

M. Deedas \$5.00, L. Balčiūnas \$3.00.

Pakėlė algas

Red Lake distrikte yra aukso kasyklų. Turtingiausios — Cambell ir Dikson. Cambell kasykla 1964 metais turėjo pelno \$6,000,000, o Dikson — \$3,000,000. Dikson kasykla pakėlė algas 5 centais į valandą, o ją pasekė ir kitos.

Užkvietimas

Red Lake apylinkė yra daug ežerų, gerų maudynių, yra visokių žuvų. Galima išsinuomoti laivelius. Vienas lietuvis, Ch. Yoro, turi už mylios nuo kelio kempę.

Red Lake apylinkė keliai geri, smaluoti. Iš Winnipeg galima pasiekti orlaiviais, kurie skrenda 4 sykius į savaitę. Trunka 1 valandą. Kainuoja \$16.00. Eina autobusas tris sykius į savaitę. Kainuoja \$10.00. Busu trunka kelionė apie 10 valandų.

Kviečiu lietuvius aplankyti mūsų apylinkę. Ne tik kanadiečius, bet ir amerikiečius. Atsilankę nesigailėsite.

M. Deedas

Iš KLLD GK Raštinės

Klaidos atitaisymas

Skelbiant aukas apšvietos fondui per klaidą buvo paskelbta, kad A. Byras aukojo 10 centų. Atsiprašome draugą Byrą.

KLLD GK

Kanados radio ir televizijos Tolimųjų Rytų korespondentas Tom Gould (kairė) kalbasi su JAV parašutinininku apie karą Vietname. Jis buvo nuvykęs ir į partizanų sritį, kad patyrus tikrus faktus apie tą karą.

BALIONAS MIŠKO DARBAM

BEDFORD, Anglija. — Vie-

na kompanija paruošė balioną, kurio pagalba bus nešami rą-

šalai iš miško, kur kitu būdu neprieinama.

Balionas yra 137 pėdų ilgio, 52 pėdų diametro ir galės pakelti 3 tonų medį.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoj gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokesčiai):

Autom. Moskvich	\$1,757.90	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	138.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	38.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	128.11

Ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinalai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovyų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliarią patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

21-nos Dienos Ekskursija į Lietuvą

nuo liepos 22 d. Ekskursinė kaina \$993.00, viskas įskaitoma. Rubežiuotas skaičius vietų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesčių apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1965.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMPIRE 6-4358

ZENKLAS BESIKEIČIANČIŲ LAIKU

Aną dieną net 75 įvairių religijų dvasiškiečiai pikietavo Ontarijos seimo rūmus, reikalaudami, kad medikų įstatymas būtų taip pakeistas, kad jis daugiau atitiktų Hall komisijos rekomendacijoms. Tai yra, kad sveikatos apdrauda būtų visuotina, valstybinė, privaloma. Premjero Robarts įstatymas, kuris pradės veikti ateinančiais metais, nėra privalomas. Apdrauda tvarkoma privatiškų kompanijų. Vyriausybė tikrai sumokės mokesčius tu, kurie nemoka takų.

Kas būtų tikėjęs, kad ateis laikas, kai dvasiškiečiai pradės pikietuoti konsulatams, ministerijoms, siuntinėti delegacijas pas autoritetus, reikalauti praplėsti žmonių teises, panaikinti negrų segregaciją ir t. t.

Reikia pažymėti, kad tai geras reiškinys. Kai visokios organizacijos, darbininkų, profesionalų ir religinės, bendrai veikia, tai galima tikėtis, kad autoritetai bus priversti atkreipti atydą. Dvasiškiečiai taip pat atstovauja skaitlingas mases parapiliečių ir jų pareiga rūpintis jų materialiais reikalais, kaip ir dvasiniais.

DAR NEPAKAKO

Alžyrija nemažai prikentėjo būdama kolonija. Paskui didžiausius nuostolius apturėjo kovodama už pasiliosavimą. Bet nespėjo kaip reikiant susitvarkyti, ant kojų atsistoti, ir vėl į blokštą į šamišį. Pulkininkas Boumedienas su armijos pagalba įvykdė perversmą, pašalino prezidentą Ben Bella. Dabar vyksta demonstracijos, susirėmimai, areštai, įkalinimai. Gyvenimas sustojo vietoje.

Boumedienas, jeigu jis įsivaizduoja, kad jis gali geriau reikalus tvarkyti, juk galėjo geruoju paveikti Ben Bella. Abu du iš vieno dirbdami galėjo daugiau gera padaryti, negu dabar kovodami tarpusavyje. Vidujiniais nesutikimais pasinaudos išlaukiniai priešai.

LICDNOS SUKAKTUVES

Suėjo 20 metų, kaip buvo suorganizuota Jungtinių Tautų Organizacija San Franciske. Reikia pasakyti, kad narių skaičiumi ji per tuos 20 metų paaugo, pasiekė 114 narių, bet jos prestižas visai sunykęs. Jos beveik nebefiguroja įvairiuose tarptautiniuose konfliktuose.

Kas atsitiko, kad jos taip sunyko? Kas kaltas?

Galimas daiktas, kad priežasčių yra ne viena, bet pagrindinė priežastis yra tame, kad Jungtinės Valstijos su savo sąjungininkėmis paneigė šią organizaciją. Jos griežėsi organizuoti visokius blokus. Štai keletas tų blokų: Šiaurės Atlanto Šalių Paktas (NATO). SEATO, Pietų Amerikos Valstybių Organizacija ir t. t. Šitie blokai, militarinės sąjungos, yra naudojami vietoj Jungtinių Tautų.

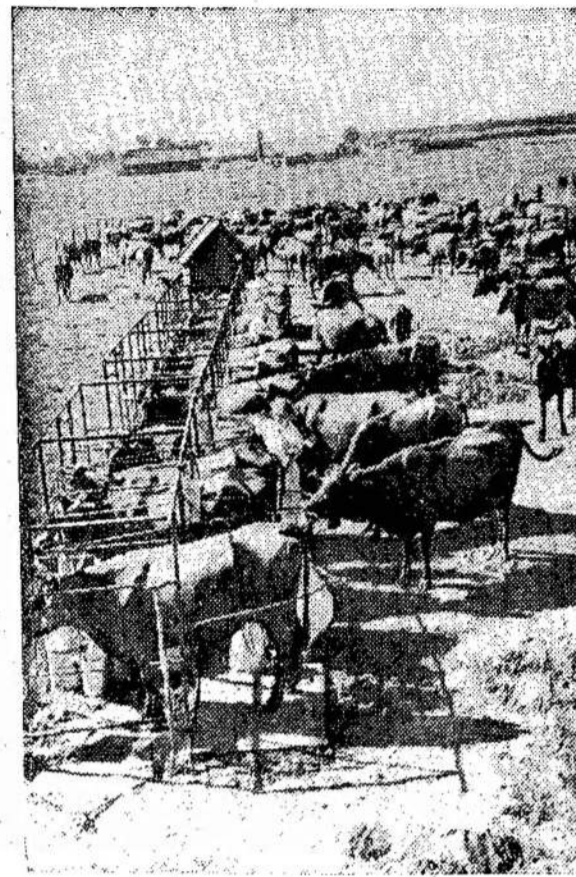
Prie to reikia pridėti ir tai, kad Jungtinės Valstijos ėmė elgtis nieko nesiklausiant. Pavyzdžiui, Vietname jos paneigė Genevos konferenciją, elgiasi prieš viso pasaulio opinią, net savo sąjungininkų nepaisydamos. Štai įsikišo į Dominikos respublikos vidujinius reikalus nesitarusi su nieku. Anksčiau buvo išsikėlusios Vidurryčiuose. Net ir esamų blokų nepaiso.

JUOKINGAS UZMOJIS

Britų Commonwealtho šalių premjerai savo pasitarime Londone išrinko iš keturių misijų taikai atsteigti Vietname. Bet gi yra taip vadinama Genevos konferencija, kuri anksčiau svarstė Vietnamo klausimą. Ta konferencija, jeigu būtų sušaukta, galėtų rimtai apsvarstyti Vietnamo reikalą.

Tai kas kad keturi premjerai atsilankys įvairiose sostinėse. Tai nebus jokia konferencija, jie negalės daryti tarimų.

Genevos konferencija yra geriausia vieta Vietnamo klausimui spręsti. Bet Jungtinės Valstijos nenori tokios konferen-

Pasvalio rajono "Naujo gyvenimo" kolūkio pirmos brigados gilnojamoji karvių melžimo aikštelė.

Prezidentas Bėdoje

Daug kas stebisi, kodėl Šiaurės Vietnamas, nuolat bombarduojamas iš oro, nesiklaupia prieš amerikiečius ir neprašo taikos. Bet Walteris Lipmanas, garsusis amerikiečių komentatorius, mano, kad amerikiečiai didesnį bėdą, negu vietnamiečiai. Ypač prezidentas L. B. Johnsonas. Jis rašo:

Savo spaudos konferencijoje praėjusį ketvirtadienį, prezidentas Johnsonas citavo nekurios slapto pranešimo, gautus iš užsienio, kuris turėjo kontaktą su aukštu pareigūnu Hanojuje. Prezidentas norėjo įtikinti mūsų žmones, kad jis bandė "gauti juos (šiaurinius vietnamiečius), kad jie kalbėtųsi su mumis".

Pirmasis slaptas pranešimas buvo vasario 15, tuo juo mūsų bombardavimo ofensyvos pradėjimo. Antras pranešimas buvo birželio 7, kuomet bombardavimo operacijos buvo jau keturi mėnesiai. Abiejų pranešimų substancija buvo ta pati. Nei bombardavimų pavojus, nei bombardavimų rezultatai nepaveikė Hanojaus, kad jis susiinteresuotų derybomis su Jungtinėmis Valstijomis dėl taikos.

Nėra abejonės, kad prezidentas teisingai informuotas. Hanojus nesitars su Washingtonu, kadangi jis įsitikinęs, kad Saigonas pralaimėjo karą ir kad mes negalime pakeisti rezultatų. Kelios savaitės atgal aš kalbėjaisi Paryžiuje su eile specialistų Pietrytinės Azijos klausimu, kaip su francūzais, taip ir su vietnamiečiais. Aš klausiau juos, kas atsitiktų, jeigu prezidentas įsakytų bombarduoti Hanojų ir Haifongą ir į-

siveržtų su didele armija.

Jie sakė, kad tas tikrai užtikrintų Kinijos dominaciją Vietnamo. Nes mūsų bombardavimai šiaurėje ir visos kovos pietuose sugriautų ir sunaikintų visą Vietnamą iki tokio taško, kad patys vietnamiečiai nebegalėtų atstatyti savo ekonomiją.

Jie turėtų kreiptis į Kiniją. Nes Jungtinės Valstijos nesurastų valdžios, kurią galėtų remti, ir tikrai rytietiška diktatūra galėtų veikti tokiam chaose ir varge.

Per daugelį metų aš išmokau gerbti išmintį tų žmonių, su kuriais aš kalbėjais. Jiems padeda ne tik ilgas francūzų patyrimas Indokinijoje, bet ir jų kontaktai su didele vietnamiečių kolonija Paryžiuje, su Hanojumi ir net su vietkongais.

Jie dabar pranašauja, kad nors JAV militarinė galia gali sunaikinti politinę ir ekonominę Vietnamo struktūrą, ji negali transformuoti nugalėtų saigoniečių į pergalėtojus. Juo labiau bus sunaikintas, tuo tikriau Kinija bus ultimatyviu laimėtoju.

Ar tas reikšia, kad laikas praėjo, ryšium su neatitaisomais nuostoliais Pietų Vietname, kad prezidentas galėtų turėti viltį priversti Hanojų tartis su juomi? Jeigu jis turi mintyje save, aš neabejoju, kad taip ir yra. Ne mažesnė tiesa, aš manau, kad jis dabar nebegali, jeigu ir norėtų, tartis su vietkongais.

Šitoj liūdnoj kryžkelėj, prezidentui grumoja namie respublikonų manevras, kurio jis negali lengvai praleisti. Ponai

Laird ir Ford sakė jam praėjusią savaitę, kad jeigu jo siekis yra niekas daugiau, kaip taika per derybas, tai jis aukoja per daug amerikiečių kareivių. Tai labai žiaurus politinis manevras. Nes jei prezidentas tęs dabartinę politiką, kuri reikalauja skirti vis daugiau armijos jėgų, kad užtikrintus esamą padėtį, tai jis bus kaltinamas eikvojimu amerikiečių gyvybių visai veltui. Ponai Laird ir Ford, iš kitos pusės, kreipsis į šalį sakydami, kad jeigu prezidentas būtų tikrai drįsęs bombarduoti Hanojų ir Haifongą, tai Jungtinės Valstijos būtų laimėjusios be nuostolių savo armijai. Tai nebūtų tiesa, kadangi visi patyrimai rodo, kad karų negalima laimėti vien bombarduojant. Būtų sėkminga demagogija.

Prezidentas atsidūrė replėse už tai, kad jo rubežiuota politika nepavyko, o nerubežiuota politika iššauktų dar didesnę riziką tokio karo, kokio jis neturi teisės vesti. Tiesos momentas nuolatos artėja, momentas, kuomet jis turės paklausti savęs, ar kas kitas negalėtų tartis su Hanojumi, kadangi jis pats negali. Ateinančiais mėnesiais jis turės nuspręsti, ar jam beliko tikrai padrasinti vietnamiečius — Hanojų, Saigoną, Vietkongą — tartis tarpusavyje.

Jeigu jie susitartų tarpusavyje, tai tas be abejonės reikėtų, kad mūsų įtaka Vietname nupultų labai žemai, išskyrus tą, kiek mes atgautume padėdami atstatyti šalį. Bet tame gali būti šioks toks susiraminimas, kadangi vietnamiečių susitarimas galėtų padėti pagrindą nepriklausomam Vietnamui nuo Jungtinių Valstijų ir iki tam tikro laipsnio nuo Kinijos.

Didėja Cukraus Gamyba

KAPSUKAS. — Vaisingas buvo šiemet cukraus fabriku runkelių perdirbimo sezonas. Įmonė pagamino 22 tūkstančius 650 tonų cukraus. Įdomu pažymėti, kad buržuazijos valdymo laikotarpiu (1932-1935 metais, kai cukriniai runkeliai labai gerai uždėrėjo) fabrikas pagamino tik 16 tūkstančių tonų cukraus.

Kiekvieną parą nuo transporterių nuimama maždaug po 2-300 centnerių gatavos produkcijos. O per sezoną vartotojai jo gaus 331 tūkstantį centnerių — 86,400 centnerių daugiau, negu pernai.

POPIEŽIUS RAGINA TARTIS DĖL TAIKOS

ROMA. — Popiežius įspėjo pasaulio lyderius, kad dabartiniai konfliktai gali uždegti pasaulinį karą ir sunaikinti civilizaciją.

Jis ragina lyderius tartis taikos atsteigimui.

T
niai
piet
D
žint
Bals
D
drau
(mi
vis
grai
gais
D
kas
turė
gail.
maž
kian
Ti
siēs
sies.
vosi
St
žiuo
žino
delis
P
rodo
— b
Ir
N
šalin
ator
Ju
O
nauj
Te
na ž
O
lias
lis.
Žr
mēm
Je
siten
ryti
niar
daug
Ki
ciali
pašv
kas
Te
visa
Ir
leidž
lams
žmo
Ti
Ke
Pad
Br
Širdi
atvir
būna
Jū
no oį
Dr

Pastabos

Tai mūsų metiniai vasariniai parengimai Montreale ir pietinėje Ontarijoje jau praėjo.

Draugai ir draugės ne tik pažintį atnaujino, bet ir Liaudies Balsą gausiai parėmė.

Dabar, daugelio draugų ir draugių nesant mūsų tarpe (mirtis juos išskyrė), darosi vis sunkiau ir sunkiau su programa, bet lengviau su pinigais.

Didelis ačiū visiems už aukas ir pastangas.

Pietinės Ontarijos piknike turėjome nemažai svečių, tik gaila, kad to laiko buvo taip maža, nebuvo kada kaip reikiant pasikalbėti.

Tikrenybėje, visi buvome užsiėmę, tai kada gi tu kalbėsies. Daugelis ir svečių darbo vosi neblogiau už vietinius.

Stebėtina, kad jie vis atvažiuoja į mūsų piknikus, gerai žinodami, kad teks dirbti. Didelis jiems ačiū.

Pasaulinė situacija, kaip atrodo, neina geryn, o priešingai — bolgyn.

Ir kuo tas viskas baigsis? Nejaugi žmonija negalės pašalinti nesutikimus ir atsidurs atominiame kare?

Juk tai baisu net pagalvoti!

O dabar pasaulyje taip daug naujo, taip įdomu.

Technika, automacija lengvina žmogui darbą.

Orlėiviai nuveža tave per kelias valandas į tolimiausią šalį.

Žmogus planuoja skristi į mėnulį.

Jei ne karai, tarptautinis išsitempimas, žmogus galėtų daryti didesnę progresą kasdieniniame gyvenime, nes turėtų daugiau jėgų, daugiau finansų.

Kiek mokslininkų, kiek specialistų, kiek darbininkų dabar pašvenčia savo mokslą ir rankas žudymo reikalams.

Taikos ir sugyvenimo metu visa tai eitų gerovės kėlimui.

Ir tuo metu, kai bilijonai išleidžiama militariniams reikalams, du trečdaliai pasaulio žmonių badauja.

Tiesiog badauja, nedavalgo. Kaip žmogui ne gėda!

J. Y.

Padėka Windsoriečiams

Brangūs draugai ir draugės: širdingai dėkoju už lankymą, atvirutes, gėles ir dovanas man būnant ligoninėje.

Jūsų draugiškumas palengvino operaciją ir atgauti jėgas. Draugiškai,

Stela Stankus

Senoji Trakų pilis ir... dvi jaunos širdys

Ką Kiti Rašo

565 profesoriai prieš karą

Čikagos ir apylinkės 565 profesoriai griežtai išstojo prieš karą Vietname. Jie sukūrė The Greater Illinois Faculty Committee on Viet Nam. Jau susirašė 565 profesoriai iš 23 universitetų. Tarp kita ko profesoriai savo pareiškime prezidentui Johnsonui reikalauja:

Sulaikyti bombardavimus Šiaurinio Vietname.

Pažadėti, kad nebus naudojami branduoliniai ginklai siekiant laimėjimo.

Tuoju sulaikyti karą. Siūlyti kariaujantiems, įskaitant ir partizanus, derybas.

Komiteto sekretorium yra Dr. Bernard G. Rosenthal, Ili-nojaus Technologijos Instituto profesorius. Jis sako, prezidento Johnsono apeliavimai siekti taikos yra bergėdi žodžiai neparemti veiksmais. Reikalinga daugiau kaip žodžių.

Tarpe 565 profesorių yra ir kun. G. G. Grant, Loyola katalikiško universiteto profesorius, taipgi kito katalikų universiteto De Paul profesorius R. W. Faulhaber.

Kiek anksčiau Niujorko ir apylinkės daugybė profesorių taipgi susibūrė organizacijon ir padarė pareiškimą prieš karą tęsimą.

Jau anksčiau rašėme apie Rochesterio ir Cornelio (N. Y.) universitetų profesorių protestus prieš karą.

Skaitlingiau už profesorius subruzd universitetų studentai.

Smagu pažymėti, kad universitetuose pažangiųjų lietuvių vaikai veikia bendrai su kitais dėlei taikos.

Jau anksčiau rašėme apie 2,700 dvasininkų prezidentui pareiškimą baigti karą.

Taikos sąjūdis įsibanguoja.

— Vilnis

Kodėl vieni kitus giria

Savo laiku Karlas Marksas rašė, jog Prancūzijos buržuaziniai "revoliucininkai" norėjo

nugalėti priešą "vienas kito gyrimu".

Paprastai sunkesniu kapitalizmo momentu jo palaikytojai labai garbinami, ypač jau mirę.

Tas dvigubai pasitarnauja: nukreipimui žmonių dėmesio nuo rimtų problemų, ir išgarbinimui stambesniu kapitalizmo ramsčių.

Reikia pastebėti, jog tuo operuoja ir lietuvių buržuaziniai nacionalistai, tarybinės Lietuvos priešai. Suprantama, gyrimas vieni kitų čia turi savotišką siekį: labiau išgirtiems lengviau pinigauti būk tai Lietuvos "vadavimui".

O Lietuva išsivadavus jau 25 metai atgal.

— V. Andrusis

Vyskupui Brizgiui kompeticija

Kaip žinia, vysk. V. Brizgys buvo vienintelis nacionalistų vyskupas emigracijoje. Bet prieš kurį laiką, nei iš šio, nei iš to, popiežius pakėlė į vyskupus kaž kokį Brazil, dipuką dvasininką, ir paskyrė emigracijos lietuviams katalikams vyskupu. Vadinas, dabar yra du vyskupai.

Turint galvoje, kad vienas vyskupas V. Brizgys lengvai galėjo apsidirbti tarp nacionalistų, verčiasi galvoti, ar tik popiežius Povilas VI nesužinojo, kad vysk. Brizgys buvo nacistų šalininkas?

Ir jeigu jis tai sužinojo, tai labai galimas daktas, Brazil iškėlimas vyskupu, ar tik nebus ruošimas jo užimti vysk. Brizgio vietą. Mat, bažnyčiai nekokia šlovė, kai vyskupu yra nacistinis nusikaltėlis.

Kalbant apie vysk. Brazil, nors ir dipukas, bet, matyt, "nesusitepęs" nacistiniu brudu.

— S. J. Jokubka

Kodėl nepasisiūle

Aną dieną įvyko taip vadinas "lietuvių žygis į Washingtoną". Jame dalyvavo pabėgėlių iš Lietuvos sūnūs. Jie ten priesaikavo, kad jie užgria

prezidento užsieninę politiką, sveikino jį už militarines intervencijas į Pietų Vietnamą ir Dominikos respubliką ir malda-vo jį, kad jis Vietnamo karą dar daugiau išplėstų, ir t. t.

Visi tie "drąsūs" vyrukai yra militarinio amžiaus. Ar pastebėjote, ar jie pasisiūle užsivilkti kareivio uniformą ir traukti į Vietnamo džiungles galvas paguldyti?

Tegu kiti vyksta, o jie sau triukšmauja saugiomis, gražiomis Washingtono gatvėmis!

Gaila, kad prezidentas nesu-siprato juos pakivesti tuoj sa-vanoriai važiuoti į Vietnamą ir praktikoje pademonstruoti savo karingumą ir drąsą!

— A. Bimba

Lietuvoj seniau ir dabar

Lietuvos spaudoje randame tokį palyginimą:

1940 metais, tarybinės santvarkos Lietuvoje atkūrimo iš-vakarėse, 69 gimnazijose (tik 40 buvo valstybinių) ir 27 progimnazijose mokėse apie 26,600 vaikų. Dabar 436 vidurinė-se ir 916 aštuonmečių mokyklų vien V-XI klasėse mokosi daugiau kaip 254 tūkstančiai moki-nių — bemaž 10 kartų daugiau. Be to, pradinėse klasėse moko-si dar apie 262 tūkstančiai vai-ky.

Švietimo ministerijos siste-moje dirba apie 31 tūkstantį mokytojų, tai yra keturis kar-tus daugiau, negu buržuazijos valdymo metais.

Paskutiniaisiais buržuazijos val-dymo metais Lietuvoje aukšto-siose mokyklose mokėsi tikrai 3,657 studentai, specialiosiose valstybinėse bei privačiose vi-durinėse — 2,656 moksleiviai.

Šiandien respublikos aukšto-siose mokyklose mokosi 42,340 studentų, specialiosiose viduri-nėse — daugiau kaip 53,000 moksleivių.

— Laisvė

Jų klišmas

Lietuvių tautos atplaišos vi-sa gerkle rėkia, kad jie niekad nepamiršia 1940 metų birželio mėnesio dienų — dienų, kurio-mis fašizmas Lietuvoje buvo nuverstas ir liaudis tapo savo šalies viešpačiu.

Nekaltinu "veiksnių" už ge-rą atmintį. Nemenkesnę atmintį turi ir Lietuvos liaudis, ku-riai birželio mėnuo buvo tik ge-ra pradžia: Jos išrinktas Liau-dies Seimas tų pačių metų lie-pos 21-ąją paskelbė Lietuvą so-cialistine tarybine respublika.

Ir šiandien — kas?

"Veiksniai" verkia, sielojasi, plūsta Lietuvą, o lietuvių tauta džiaugiasi, minėdama dvide-simtpenketinę tarybinio gy-venimo sukaktį.

Dar 1940 m. Liudas Gira da-bartinius "veiksnius" tuomet gyvenusius Lietuvoje, vadino **Savanaudžiais tautos išdavikais.**

Juos gerai pažindamas, poe-tas žėrė jiems tiesiog į akis: Jum rūpėjo tik savi bizneliai,

ŠYPSENOS

Padėjo

Policijos leitenantas skundė-si, kad parkas buvo labai už-terštas popieriais.

"Tokio kiekio popierio parke dar niekad nebuvo", barėsi jis. "Žmonėms stoka kultūringu-mo".

"Miesto majoras išleido atsi-šaukimą į visuomenę, kad šva-riai užlaikytų parkus, ir tas at-sišaukimas lapelių formoj buvo išdalintas parke esantiems žmonėms", paaikšino policinin-kas.

Galų gale sugavo

Atėjo žmogus į samdos biur-ą nedarbo apdraudos mokes-čio gauti.

"Ar seniai be darbo?" klaus-ia tarnautojas.

"Dar tik antra savaitė".

"Ką dirbai?"

"Buvau oficialus miestelio šunų gaudytojas".

"Kas atsitiko?"

"Galų gale sugavau šunį".

"Paskutinį?"

"Ne, paties policijos viršinin-ko".

Nei laimėti

"Mes jokių būdu negalime pralaimėti Vietname", spyrėsi politikierius.

"Bet gi jeigu karas taip eis, tai mums daugiau kainuos, ne-gu visas Vietnamas kainuoja".

Jum rūpėjo garbė tik sava, Kad prieš jus paklupdyta ant kelių

Jum vergautų visa Lietuva Viso to netekę, jie dabar ne-riasi iš kailio.

— R. Mizara

Nesijuokit

JAV lietuvių tautininkai sa-vo rezoliucijoje sveikina presi-dentą Johnsoną už griežtą poli-tiką prieš komunizmo plitimą pasaulyje.

A. Smetona, A. Hitleris, B. Musolinis ir daugelis kitų dar griežtesnę politiką vedė prieš komunizmą, bet išėjo kaip tik priešingai.

Žmogus yra sutvertas ne ver-gauti, ne žvanginti grandinė-mis, bet išskleisti sparnus lais-vėje, sako prof. Adolfas Damu-sis.

Su juo būtų galima sutikti, tik bėda tame, kad tokie "lais-vės" draugai kažkodėl ne visų grandinių žvangėjimą girdi. Nacių bombų sprogimas jiems skambėjo laisvės varpais.

Dr. Šaipokas

sakė jam praėju- d jeigu jo siekis giau, kaip taika ai jis aukoja per eijų kareivių. Tai politinis manev- ezidentas tęs da- a, kuri reikalau- daugiau armijos rinus esamą pa- kaltinamas eik- ečių gyvybių vi- i Laird ir Ford, kreipsis į šalį jeigu presiden- drįsės bombar- r Haifongą, tai ijos būtų laimė- stolių savo ar- tų tiesa, kadan- ai rodo, kad ka- mėti vien bom- būtų sėkminga

atsidūrė replėse bežiūta politi- o nerubežiūta dar didesnė ri- kokio jis netu- Tiesos momen- tėja, momentas, es paklausti sa- s negalėtų tar- n, kadangi jis nanciais mēne- uspręsti, ar jam drąsinti vietna- nojų, Saigoną, rtis tarpusavy-

itartų tarpusa- abejonės reikš- taka Vietname emai, išskyrus gautume padė- šalį. Bet tame toks susirami- vietnamiečių ečių padėti pa- usomam Viet- gtnių Valstijų o laipsnio nuo

us Gamyba

— Vaisingas kraus fabrikui mo sezonas. Į- 22 tūkstančius s. Įdomu pažy- zijos valdymo 2-1935 metais, keliai labai ge- brikas pagami- ečių tonų cuk-

nuo transpo- paždaug po 2,- tavos produk- ną vartotojai antį centnerių nerių daugiau,

GINA AIKOS

popiežius įspėjo, kad dabarti- ali uždegti pa- unaikinti civi- rius tartis tai-

Montrealo žinios

Virš \$560 Dėl L.B. Paramos

MONTREAL. — Vasaros metu bendrai žmonės myli išvažiuoti į laukus, pakvėpuoti tyru oru, pasikaitinti karštos saulės spinduliais. Bet Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai, pasinaudodami vasarinės gamtos grožiu, susibūrę į vieną vietą, paprastai prisimena ir savo bendrus, visuomeninius reikalus, ypač savo laikraščio LIAUDIES BALSŲ reikalus, kad jį išlaikyti, sustiprinti, ekonominiškai paremti.

Taip buvo ir šios ankstyvos vasaros vieną sekmadienį. Gražiam pažangiųjų lietuvių būriui suvažiavus į vieną vietą, atsirado gerų draugių moterų, kurios — dalį maisto produktų supirkusios, bet ne mažai ir savo suaukavusios — paruošė skanių užkandžių, vyrai parūpino savo vaišių. Kitas gražus nuosirdžių LB patrijotų skaičius suaukojo gerų vertingų dovanų žiaslams - laimėjimams. Ir taip visi gražiai, linksmai besivaišindami ir besilinksmindami — o kadangi dar supuolė, kad šiame pasilinksminime iš LB dalyvavo montrealiečiams gerai pažįstamas, nes seniau čia yra gyvenęs, Z. Janauskas ir savo kalboje priminė, kad Liaudies Balsui reikalinga vasarinė parama. Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai

jau iš seniai žinomi, kaip nuosirdžiai duosnūs, aukštai vertindami pažangią spaudą, tuoju, kaip bematant, vietoje sudėjo Liaudies Balsui vasarinės paramos \$561!

Štai tas nuosirdžių ir duosnių LB rėmėjų ir simpatikų sąrašas, kurie aukavo:

Jonas Sinkevičius — \$30; Bernardas Kvietinskis — 25.

Po \$20 — A. Skapiškietis, E. Vilkis ir Pet Šiuplevičius.

Po \$15 — P. Petrulis, J. Kukenis, V. Verbyla ir Moterų Balsas.

K. Žvirblis — \$12.

Po \$10 — M. M. Dypukas, J. ir S. Petroniai, L. ir P. Kisieliai, A. ir M. Lukošiai, S. Jazinskis, E. ir O. Strėliai, J. ir T. Taruška, A. Aleksandravičienė, Nellie, K. ir M. Čekaičiai, Branislavas, J. ir O. Kaušylai, J. Ceponis, H. ir A. K. K., A. F. Š., J. Braknys, A. Liokaitis, J. Adakauskas, J. ir V. Verbylai, J. ir J. Vilkeliai, L. Skripka, J. ir E. Urbanavičiai, M. ir M. Gudai, J. ir E. Petrauskai, M. Spaičys, J. ir V. Knystautai, J. ir O. Lesevičiai.

Anthony — \$7, M. Lygnugarienė — \$6.

Po \$5 — A. Juškienė, J. Mikėtis, Bevardis, Žemaitė, J. Skripka, B. Juraitis, Daržininkas, P. Trečiokienė, P. Bendžai-

Tarybų Sąjungoje ilgą laiką gastroliaavo vienas geriausių pasaulyje čekų filharmonijos simfoninis orkestras.

Nuotraukoje: draugų susitikimas Vilniuje. Iš kairės — vertėja I. Safar Alijeva, smuikininkė E. Bekerienė, K. Ančerlas, respublikos liaudies artistė A. Staškevičiūtė ir Lietuvos valstybinės filharmonijos darbuotoja T. Gembickaitė.

Gražiai Parėmė Liaudies Balsą

Torontiečių su talka Pietinės Ontarijos lietuvių ruoštas Liaudies Balso piknikas visais atžvilgiais pavyko. Liaudies Balso rėmėjai suteikė gausią ir labai reikalingą paramą dėl laikraščio išlaikymo.

Didžiausią nuosirdumą LB rėmėjai pademonstravo per rėmėjų kontestą išrinkdami pikniko žvaigždę Joaną Sadonytę ir jos kontestantę Deliorą Liūgaitę. Pirmosios vardan suaukojo dėl LB paramos \$247.65 ir antrosios — \$193.10. J. Sadonytėi talkininkavo londonie-

tiene, V. ir V. Zavišiai, P. Valinčienė, E. Tamošiūnienė, P. Nakas, K. Kiela, Marytė.

Mrs. Vainienė — 3, Rosemontietis \$2 ir Svetys — \$1.

Tai gražus, kilnus montrealiečių pasirodymas. Netenka ir abejoti, kad daugumas montrealiečių, pažangios spaudos rėmėjų neturėjo progos šiame gražiame pobūvyje dalyvauti, bet aš pilnai pasitikiu, kad ir jie pasistengs savo pareigą atlikti, prisidėti su savo parama savaitraščiui, ras būdus priduoti savo auką LB darbuotojams ar patiems tiesioginiai pasiūsi.

Tuo tarpu, visiems ir visoms, dalyvavusiems ir vienokių ar kitokių darbu prisidėjusiems ir aukavusiems, Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo kuopos ir Liaudies Balso kolektyvo vardu didelis ačiū.

J. Lesevičius

Montrealiečių žinios

Išvažiavo pasisvečiuoti

Verdunietė Zonė Juozelaitienė su sūnum Edwardu ir marčia Paulina išvažiavo kokiame laikui pasisvečiuoti į Jungtines Valstijas.

Pašalpinės Draugijos Piknikas - Išvažiavimas

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Dr-jos Pik-

tė S. Pajuodienė, kuri bendrai darbuodamasi su kontestante iš 132 rėmėjų surinko \$201.50; M. Berškienė iš 4 rėmėjų \$6.00 ir V. Dudonienė iš 5 rėmėjų \$5.00. D. Liūgaitėi nuosirdžiai talkininkavo J. Valūnas ir M. Berškienė. J. Valūnas su kontestante iš 67 rėmėjų surinko \$105.05 ir M. Berškienė iš 47 rėmėjų \$53.05. Bendrą kontestato reikalą parėmė KLLD Toronto kuopa su \$70 auka. Tarp pavienių rėmėjų stambiausią atskirą auką \$25.00, per kontestą yra davęs Alf. Maigis. F. B. Kelly yra aukojęs \$8.00; J. Aleliunas \$5.50; S. Ilakis, Hamiltonas, P. S. Pajuodžiai, Pampus, K. Baltuška, F. S. Repšiai, F. Sadonis ir M. Paužienė po \$5.00; kiti po kiek mažiau.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas ir jos narės rekordiniai gražiai pasidarbavo ir parėmė Liaudies Balsą. Jos paruošė ir paaukojo piknikui puikų garbės stalą, kur buvo pavaišinta ne tik jį laimėjusių apie 40 asmenų, bet ir daug kitų. Klubietės ar jų draugės pavieniai gražiai parėmė garbės stalą su įvairiais maisto produktais ir aukomis. I. Rukienė, Ragauskienė, A. Poškienė, V. Dudonienė ir V. Masienė iškepė ir paaukojo po didelį ir skanų pyragą; M. Daugėlienė — tortą; D. Gaučienė — keiką; B. Jurzek — gėlių ir keiką; M. Berškienė — ausiukų; Farmeriai — didelį sūrį ir lietuviškos duonos ke-

nikas - Išvažiavimas įvyks jau šį sekmadienį, liepos 4 d., Skruibio farmoje. Puiki vieta pasimaudyti, mylintiems — pažuvauti. Nariai ir bendrai apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

Kelrodis: vieškelis nr. 17. Pravažiavus Rigaud miestelį (Ottawos link), apie už 4 mylių kelias skiriasi — laikytis senoju keliu po dešine ir pora mylių pavažiavus, Skruibio farma.

J.

palą; hamiltonietė Kubilienė keiką ir pyragaičių; H. Karpavičienė — pyragaičių; V. Koklienė — medaus keiką. Per A. Poškienę paaukojo dėl garbės stalo reikalo Sasnauskai, Kuisiai, Karpavičiai ir Stukai po \$2.00; Pempės \$1.50; A. M. 50c. Piknike pridavė aukų Galskienė \$5.00 ir Jančienė \$2.00. Ir už nesunaudotus pyragus rėmėjai varžytinėse sumokėjo \$13.00.

Garbės stalo šeimininkėmis buvo Kuisienė, Vilkelienė ir Janauskienė. Joms talkininkavo Ragauskienė, Ylienė ir kitos. Billietėlių platinime gal daugiausia pasidarbavo Laurusevičienė, Rukienė ir kitos bei kiti.

Liaudies Balso rėmėjai dalyvaudami piknike ar negalėjusieji jame dalyvauti pridavė pikniko bei laikraščio paramai įvairių dovanų bei aukų, sekančiai: F. B. Kelly (Koklyspaaukojo \$25.00; A. Rutkauskas ir M. Doveikienė po \$10.00; M. Vilkickas ir H. Dabravolskienė po \$5.00; F. Sadonis, T. Hamiltonietis, V. Masienė, S. Jakavičienė ir R. Gilevičius po \$2.00; E. Byrienė, negalėjusi dalyvauti piknike, atsiuntė gražią ir vertingą dovaną dėl pikniko; A. Puzara paaukojo lietuviško vyno butelį; B. Janauskienė — 3 pakelius lietuviškų cigarečių ir kitą dovanėlę; Ch. V. Kamiņskai — sūrį; V. Koklienė — rankdarbi; K. Baltuška — sūrį, J. Vertelka — kavai virtuvą; Kubiliai — 10 pakelių cigarečių; N. Berškienė — keturis gražius ir vertingus rankdarbius.

Pikniko sėkmingumas daug priklausė ir nuo to, kad eilė draugių ir draugų per visą pikniko laiką ryžtingai darbavosi, kaip tai: E. Jarienė ir E. Račienė visus atvykusius į pikniką susitiko ir papuošė gražiais S. Pajuodienės paruoštais ir aukotais ženkliais, o papuoštieji jais suaukojo \$83.75. Prie minkštais gėrimais ir užkandžiais aptarnavimo visą dieną be pertraukos darbavosi F. Kilikevičienė, A. Daukantas ir A. Galinaitis. J. Žiulys su keliais draugais puikiai pravedė surprize laimėjimų "vajuką". Pov. Pajuodis, P. Gavenas ir kiti draugai darbavosi prie bingo. A. Poškienė, M. Daugėlienė, U. Zikienė ir A. Žiulienė puikiai pasidarbavo išleidimo kelių dovanų kaip laimėjimų. S. Zostautas gražiai pravedė rėmėjų varžytines. P. Gutauskas pasidarbavo lietuviškų žurnalų platinime. P. Mockaitis suteikė didelę talką pikniko priruošimo reikaluose. Eilė kitų draugų ir draugių vieną ar kitaip nuosirdžiai patalkininkavo pikniko pravedime.

Draugas J. Indriūnas su savo sunkvežimiu suteikė vertingą patarnavimą dėl pikniko. Kaip montrealiečių išvažiavimas suteikė gausią paramą dėl Liaudies Balso, tai ir torontiečių ruoštas piknikas neatsilikio nuo to. Šiame reikale torontiečiai su talka apylinkės draugų

(Nukelta ant 8 pusl.)

DOVANŲ SIUNTINIAI I TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kalnoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokjus drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

O gal jai su Valentu nima, už jis sakydav sutemų išni — Irute apsirengusi Štai ir e

Vakarais prablaškoti praėjusius tę. Ak, kol kai! Ji aug tėvelius. Re dienis, kad kytų sveiči binti mokė čiau — ka komūnijos, tais metalų je... Pasal net nusiju Irutę, o ši savo minty minusi.

"Dieve t pasidarė? — Nejaugi ta nas jos gal

Irena ma simeta, vaik sė — artist seną, pro jū tā, kyšo ne kia baimė, baisu. Dau mamusė i prikaišiotų mokslus" s gerai, kai s mokslus", c nebūdavo i

Priešingai labiau išdy Tada nieka Dabar ma nystės pris šypsoi, ju ir nemalon

Vieną die šnekėti, k studentą L gęs iš Kau vus. Irena nē. Stasiuk: sias drauga: važiuodavo, teratūros"

pačią dieną roji Irute, džiai ačiū u mą, už šveln "darbe". M: sitiksime lin bėse. Iki pa

Perskaitė nulėkė pas gamajame l — Gal rei padėti? Aš tu dirbi... darbą!

Motina ži veidas, ir ba sai nebe t gyvenl. "Ačiū die

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Tąsa)

O gal jai eiti ir kovoti kartu su Valentu? Už geresnį gyvenimą, už žmonių laimę, kaip jis sakydavo. Bet tuo tarpu iš sutemų išnirio motina.

— Irute, ar ne per plonai apsirengusi — vakaras vėsus? Štai ir eik, ir kovok!

Vakarais motina stengėsi ją prablaškyti — pasakojo apie praėjusius laikus, apie jaunystę. Ak, kokie geri buvę tie laikai! Ji augusi viena duktė pas tėvelius. Retas būdavęs sekmandienis, kad pas juos neatsilankytų svečiai. Ji gražiai skambinti mokėjusi! O dar anksčiau — kaiėjusi prie pirmos komunijos, per sekmines — tais metais sodai labai žydėję. Pasakojo, liejosi, tarpais net nusijuokdama, žiūrėjo į Irutę, o ši — tarsi dar labiau savo mintyse paskendusi, nusiminusi.

“Dieve tu mano, kas gi jai pasidarė? — dūsavo motina. — Nejaugi tas slaugytas partizanais jos galvą taip sumaišė?”

Irena matė, kad motina apsimeta, vaidina. (Dieve, mamusė — artistė!) Bet pro jos šypseną, pro juoką, staigų, netikėtą, kyšo nerimas ir baimė. Tokia baimė, kad ir jai darėsi baisu. Daug geriau būtų, kad mamusė nesišypsotų — kad prikaišiotų jai, bartųsi, “pamokslus” saktų. Kaip būdavo gerai, kai sakydavo savo “pamokslus”, o jai nuojū nē kiek nebūdavo liūdna ar nemalonu. Priešingai — norėdavosi dar labiau išdykauoti, savo daryti. Tada niekada nebūdavo liūdna. Dabar mamusė visokius jaunystės prisiminimus pasakoja, šypsosi, juokiasi, o jai liūdna ir nemalonu.

Vieną dieną Kervesiuose emė šnekėti, kad vokiečiai suėmę studentą Lapą, kuris, parbėgęs iš Kauno, gyveno pas tėvus. Irena dar labiau nusiminė. Stasiukas buvo jos geriausias draugas! Kartkartėmis atvažiuodavo, priešvokiškos “literatūros” atveždavo. Bet tą pačią dieną ji gavo laišką: “Geroji Irute, dar kartą nuosirdžiai ačiū už rūpestį, už paramą, už švelnias rankas! Aš vėl “darbe”. Manau, kad greit susitiksime linksmesnėse aplinkybėse. Iki pasimatymo. V.”

Perskaitė, nusijuokė, paskui nulėkė pas motiną, — ji miegamajame baltinius tvarkė.

— Gal reikia, mamusyte, kuo padėti? Aš visą laiką dyka, o tu dirbi... Duok man kokį darbą!

Motina žiūri, kad Irutės ir veidas, ir balsas, ir judesiai visai nebe tokie — linksmesni, gyvesni.

“Ačiū dievui, — tarė sau, —

matyt, jau pasveiko — jau praėjo jai tas nerimas”. Bet, pagalvojusi, kad greit ir vėl gali užteiti, tarė:

— Išgerk, padėjau bufete šviežios grietinėlės... Kada gi tu pagaliau pasitaisysi?

— Slinko dienos — neramios, sunkios, nežinios ir baimės pilnos. Miškuose nuolat griaudė patrankos, naktimis raudonavo gaisrų pašvaistės, — kalbėjo, kad ten ir ten einančios aršios kovos su partizanais.

Vokiečiai darėsi vis piktesni. Iškratė kaimyninį Kepalių sodžiu; Liudynės sodžiujė suėmė tris jaunus vyrus ir dvi merginas; kažkur aukštaičiuose visą sodžiu sudeginę, daugelį žmonių į kalėjimą sukišę...

Kas čia tik bus toliau?

Atėjo pavasaris. Visur atgijo. Tryškino saulė, kalėsi žolė, medžiai sprogo, visuose kraštuose suvirpėjo, užvirė paukštelių balsai. Bet žmonės šiemet tą atgijimą mažai teįjautė.

Vieną dieną Irutė ėjo lauko keleliu pagal rugius. Rugiai jau sukosi tirštomis gūžtomis, o ir kviečiai net juodavo nuo vešlumo. Staiga pamatė — vieškeliu smarkia rėšia parvažiuoja tėvas. Ko jis dabar parvažiuoja tokiu metu?

Nulėkė į vidų — tėvas, papilkavęs kaip žemė, greitai vaikščioja po kambarį, o čia pat išgąstingom akim į jį žiūri motina.

— Kur bėgsi! — kalbėjo tėvas. — Į Berlyną. Daugiau juk nėra kur bėgti.

— O kas? Kur? — klausė Irena, nors ji iš karto viską suprato.

— Tas, kad bolševikai pralaužė frontą ir... veržiasi į priekį.

— Aš nebėgsiu!

— Tu nori skirtis nuo mūsų? Mes juk negalime pasilikti!

Skirtis? Nė už ką! Bet trauktis, bėgti su tais žmogždžiais?!

Ir vėl eina lauko keleliu. Eina į ten, eina atgal, eina ir eina: kas daryti? Nei laukų žalumos, nei paukštelių giedojimo — nieko nebegirdi, nebe-mato, mintyje vis tas pats: kas daryti? Į vidų eiti bijo — ten ras tėvus visiškoje neviltyje.

Vakarais, sutemo, pradėjo užti lėktuvai — skristi iš rytų į vakarus, pietų pusėje nuleido lempas, raudonas kaip mėnuliūs; kieme šūkauja, juokiasi susirinkę darbininkai. Jiems linksma, o ji vis atsakymo neranda. Kamuoja si ir gulti nuėjusi, iki pat vidurnakčio. Bet rytą atmerkia akis — diena giedra, saulė auksines juostas

pro langą vidų nutiesusi. Ir jai giedra: nagi Valentas!.. Jis užsisstos, kad grįžusi bolševikų valdžia tėvo nebaustų! Jis daug gali — partizanas!.. Jo žodis... Tik, nieko nelaukiant, reikia jį kaip nors surasti, paprašyti. Jis viską padarys! O gal jis jau ir numatęs viską, jei laiške rašė: “Susitiksime linksmesnėse aplinkybėse”?

Ir nuslinko visa tamsa, visas sunkumas nuo krūtinės. Atsikėlusį nuėjo pas tėvus, — jie vis taip pat nusiminę, tartum labiau pasenę.

— Ko jūs tokie? Nereiks mums bėgti! — tarė. — Pamatysite, kad nereiks!

Tėvai, išgirdę linksma dukters balsą, sužiuro.

— Iš kur tu tai? Kas sakė, kad nereiks? — Aš sakau!

— Ak, tu sakai! — ironiškai nutęsė tėvas.

Tėvų susirūpinimas vertė ją greičiau veikti. Popietėje, pasiėmus krepšelį, kad moterys pamanytų, jog gėlių rinkti į mišką eina — išėjo.

Eis tiesiog pas eigulį — pas jį partizanai, sako, nuolat užėina. Eigulys praneš Valentui, kad jį nori jį sutikti, kad labai svarbus reikalas — ir... dieve, kokia laimė! Frontas praeis, jos tėvai pasiliks čia... Tėvas gal kokią tarnybą gaus... kad ir nedidelę — užteks, kiek čia jiems reikia — bet jie gyvens visi kartu, dirbs. Kaip jį dirbs! Ji pradės viską iš naujo. Ji studijuos mediciną, bus gydytoja, pasiaukos žmonėms. Dabar tikrai pasiaukos! Ir daugiau jai nieko nereiks. Juk kokia laimė padėti žmogui — mažinti jo kančias, šalinti nevil-tį, nusiminimą. Tai jos gyvenimo tikslas — jos idealas!..

Eina parugęs keleliu. Saulėj virpuliuoja laukai, klykauja pempės, čirena vyturėliai. Kaip gražu!..

Laukų ariantys Kervesių vyrai pamatė bėgančią moterį. Ji bėgo per vasarą tiesiog į juos ir mojo ranka.

Pamiškės Buolienė! Ko ji čia dabar?

— Panelė... pane-lė nušovė! — šaukė uždususi Buolienė.

Vyrai pasileido artyn.

— Kas nušovė? Kur?

— Vokiečiai... lakstė su policija, šaudė ir... guli ant kryžkelės pamiškėj kruvina!

Vyrai nulėkė namo.

— Kur ponias?

— Greičiausiai pranešti ponui!

— Važiuoti prie vieškeli!

Margevičienė išpuolė iš vidaus; dar buvo bebėganti į tą pusę, kur vieškelis — kur nušovė, bet susvirduliavo, suukė nesavu balsu ir parkrito viduryje kelio... —

Pasraujyje civilfervaltungo įgaliotinio kambarin, lietpalčio skvermais smarkiai plevėsuodamas, įlėkė gestapininkas šnurė.

— Iš Kauno man neskambino?

B Ne! — užstalėj atsiliepė storas, plačių žandų įgaliotinis. Šnurė virto į kėdę:

— O-o, donerwetter! — ir atsismaukė kepurę; jo kakta buvo suprakaitavusi.

— Tai ką — rodos, apsiriki-mas įvyko? — atsikusęs į šnurę, paklausė įgaliotinis.

Sis tyli — savo kažkokiose mintyse paskendęs.

— Tai mūsų notoro duktė — kaip ji ten pakliuvo?

— A-a, jūs dėl tos mergės? — atsipeikėjo šnurė. — Tai nedidelis nuostolis! Ją seniai reikėjo ten, kur ir kitus panašius.

Užsidegė cigaretę, atsistojęs padėjo degtuka į peleninę.

— Juk yra duomenų, kad ji nuo pat karo pradžios su bolševikiškais banditais ryšius turėjo.

— Duomenys migloti, — ramus, vienodu balsu kalbėjo įgaliotinis. — Jei būtų jie buvę ryškesni, mes būtume nedelsę. Bet kad dabar ji veiks prieš vokiečius — agitavo nestoti į kariškus dalinius, tai visi duomenys jau mano stalčių!

— Na, dėl to nebėr reikalo mums galvos besukti.

— Savaiame suprantama!

— Tik žiūrėkite, ponas įgaliotini, — šnurė atsistojo, užspaudė cigaretę peleninėje. — Turi būti sudaryta opinija, kad ją nužudė bolševikai. Notaro dukterį nužudė bolševikai! — pabrėžė šnurė.

— Savaiame suprantama!

— Heil!

— Heil!

Šnurei išėjus, įgaliotinis tuojau paskambino policijos viršininkui.

Jūs paimsite bolševikų nužudytos notaro dukters lavoną ir parvešite jį pas tėvus. Ir iš viso, jūs padarysite visas paslaugas, kokios šiuo atveju ponui notarui bus reikalingos!

Paskui apsilviko išėigniu švarku ir išsiskubino.

Vos žengęs į notaro kontorą, padarė rimčiausią miną ir ištiesė pajudusiam it žemė notarui ranką (Margevičius buvo ką tik sužinojęs apie dukters žuvimą):

— Priimkite, ponas notare, mano giliausią užuojautą! — atsiduso, pasižiūrėjo į tarnautojus, ir staiga jo mina pasidarė rūsti. — Štai ką lietuviams neša bolševikai! — suspiegė. — Visišką sunaikinimą, mirtį jie neša. O iš lietuvių atsiranda dar tokių, kurie jų laukia, kurie nenori su jais kovoti, į miškus bėga, prieš vokiečius kovoja! Jie patys neria sau kilpą ant kaklo! Koks pasišlykštėtinas žmonių tamsumas!

Margevičius tylėjo; išleidęs svečią, jis išsiskubino.

Po pusvalandžio bažnyčios bokštuose sujudo skambinti visais keturiais varpais. Skambino visą valandą.

(Bus daugiau)

Kas Kaip Remia Liudies Balsą

V. Kirvela, Detroit, Mich., lankėsi LB raštinėje, pridavė atnaujintų prenumeratų ir atžymėdamas savo darbo užbaigimą dirbtuvėje ir išėjimą ant pensijos, paaukojo LB paramai \$30.00; taipgi pridavė nuo V. Zabul, M. Satoek ir P. Strulienės po \$1.00 ir nuo J. Valiuko 50 c. aukų.

J. Žukauskas, Toronto, prisuntė LB vasarinei paramai \$10.00 aukų.

M. Deedas, Red' Lake, Ont., prisuntė dėl LB vasarinės paramos nuo savęs \$5.00 ir nuo L. Balchuno \$3.00.

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Zalubos 50 c. aukų.

F. Norkus, Longlac, Ont., pakeisdamas adresą paaukojo \$1.

J. Svirplienė, Windsor, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo S. Stankienės \$6.00 aukų.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir \$25.50 surinktų aukų dėl LB vasarinės paramos. Aukojo: R. Barauskas \$6.00; F. Kurkulis \$5.00; G. Daukas \$3.50; J. Stančikas \$3.00. F. Katenas, P. Malinauskas, L. Bekešienė, A. Sereika, P. Gričius, Brazdaičiai, J. Valtas ir S. Gendrenas po \$1.00. Aukų surinkime gražiai patalkininkavo Geo. Daukas.

V. Koklienė, Gen Meyer, Ont., atnaujino savo sūnui ir dukteriai LB prenumeratas ir paaukojo \$2.00.

A. Petronis ir J. Aršauskas, Hamilton, Ont., pridavė nuo hamiltoniečių LB rėmėjų \$115.00 aukų. Aukojo: F. Morkunas, J. Kubilius, A. Petronis, J. Aršauskas, V. Ivanauškas, A. M. Doveikai ir F. Vaivila po \$10.00; M. Petkus ir P. Astyla po \$5.00; K. Prunskis \$4.00; N. Garbatavičius \$1.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

P. Markus, Glencoe, Ont., \$6.00;

M. Klimas, Ramsey, N. J., \$2.00;

F. Raulinaitis, Stroud, Ont., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Filmų Gamyba

Užsienio spaudoje pasirodė pranešimai, kad 1964 m. pasaulyje buvo pagaminta 1,500 meninių filmų. Pirmoje vietoje pagal skaičių stovi Japonija — 350. Po jos eina Indija — 300. Kiek abejotinas pranešimas apie 250 filmų, kuriuos išleidęs Honkongas. Italija pagamino 210, Jungtinės Valstijos — 150, Prancūzija — 91, Čekoslovakija — 40, Vakarų Vokietija — 34, Lenkija — 24, Švedija — 18 filmų.

Pranešimai Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, liepos 6 dieną, 8 val. vakare, savo salėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami ir raginami atsilankyti, apsimokėti narinius mokesčius, kurie dar nėra apsimokėję.

T. Rimdžius
Kuopos sekr

Telefonas: 922-3215

Torontiečių Kronika

Sugrįžo iš Vancouverio

Draugė V. Masienė sugrįžo iš Vancouverio, kur ji kelias savaites praleido pas savo sūnų ir jo šeimą.

Taipgi ji pasisukinėjo ir apylinkėje.

Draugė gerai atrodo, mato mai kelionės jai eina į sveikatą.

Rep.

Liaudies Balso Piknike Buvo Tolimų Svečių

TORONTO. — Metinis Liaudies Balso piknikas pietinėje Ontarijoje, kuris įvyko praėjusį sekmadienį Aldorado parke, turėjo labai tolimų svečių, nekaltant jau apie skaitlingą atstovybę iš apylinkės.

Tolimiausia viešnia buvo net iš Lenkijos. Tai Dana Pranckevič, draugės H. Zdunek (buvusios Degutienės) brolio dukterė, kuri dabar svečiuojasi Kanadoje jau kelinta savaitę.

Kitas tolimas svečias buvo V. Kirvela iš Detroito. Draugas Kirvela yra buvęs torontietis. Uolus Liaudies Balso rėmėjas.

Dar vienas gan tolimas svečias buvo, tai Petras Pugačiauskas iš Sarnios apylinkės.

Na, paskui seka londoniečiai, tabakos apylinkės lietuviai, hamiltoniečiai ir kiti.

Piknikas buvo labai linksmas, draugiškas. O mūsų moterų klubo moterys kad jau pavaišino, tai pavaišino. (Apie tai bus parašyta atskirai.)

Mūsų jaunos kontestantės į Liaudies Balso pikniko žvaigždės, Joana Sodonytė ir Delora

Liūgaitė, dirbo labai energingai su savo menedžeriais Sofija Pajuodiene (londoniete), J. Valūnu, M. Berškiene ir kitais padėjėjais. Pikniko žvaigždė šiemet buvo išrinkta Joana Sodonytė.

Piknikas bus davęs Liaudies Balsui gražios paramos. Už tai didelis ačiū visiems dalyvavusiems ir parėmusiems. Apie tai, kas kuo parėmė, bus pranešta rengėjų atskirai.

Sis piknikas dar sykį įrodė, kad tikrai malonu nors sykį į metus susirinkti gražioje vietoje, atnaujinti pažintį, pasivaišinti ir savo spaudą paremti.

Rep.

Mirė P. Vavilavičius

DUNVILLE, Ont. — Birželio 19 dieną nuo širdies smūgio Dunville ligoninėje mirė Frank Vaivil, sulaukęs 78 metų amžiaus. Nuliūdime paliko žmona, dvi dukterys, sūnus, dvi seserys ir brolis Amerikoje.

Iš Lietuvos paėjo iš Trakų apskr., Kruonio valsė., Apidiečio kaimo. Kanadon atvyko su visa šeima 1939 metais vasarą, įsigijo farmą Albertos provincijoje, bet ten jam nepatiko gyventi, farmą pardavė ir persikėlė į Ontarijos provinciją. Čia nusipirko vėl farmą ir darėsi neblogą gyvenimą sau sunkiai dirbdamas. Prieš pusę metų farmą pardavė. Sakė, gana jau, senatvė, laikas pailsėti. Nusipirko namus, bet neilgai džiaugėsi savo gražiu namuku, nelaboji mirtis pakirto gyvybę.

Pažinojau velionį Lietuvoje. Buvo geras ir teisingas žmogus. Galima sakyti, kad daugiau gyveno dėl kitų, negu dėl savęs. Visur turėjo gerų draugų ir simpatikų.

Laidotuvės atsibuvo birželio 22. Jo karstą puošė daug vainikų nuo savų ir čia sugyventų draugų. Nemažas būrelis susirinko lietuvių ir jo artimųjų palydėti į South Cayuga kapines.

Tebūnie lengva jam šios ša-

Nenori Vykti Kariauti Į Pietinį Vietnamą

NAHA, Okinawa. — Čia nagrinėjama Karo Lauko teisme iškelta byla leitenantui Richard B. Steinke, kilusiam iš Milwaukee. Jis pasipriešino karinei vyriausybei ir atsisakė vykti kariauti į Vietnamą.

Bylos nagrinėjime paaikškėjo, kad be jo, buvo dar 22 kariškiai, kurie labai nenoriai priėmė įsakymą vykti į džiuongles. Bet jų laimė — jie vyriausybei nepasipriešino. Jiems bylos nėra.

Leitenantui Steinke grumoja 5 metų kalėjimo bausmė ir išmetimas iš kariuomenės.

GRAZIAI PARĖMĖ LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 6 puslp.) bus pralenkę montrealiečius. Tai geras reiškinys ir jis labai atsako į Liaudies Balso išsilikymo būtinuosius reikalus.

Visiems draugams ir draugėms kuomi nors pasidarbavusiems ar parėmusiems pikniką ir per jį LB, reiškiamo širdingą padėką.

Rengėjai

lies žemė. O jo artimiesiems ir draugams reiškiu gilią užuojautą.

F. Vaivila

Virsta Anglies Eksporto Centru

Klaipėda. — Čia statomas pirmasis Tarybų Sąjungoj anglies rūšiavimo ir pakrovimo kompleksas, sumontuota unikalios anglies pakrovimo į laivus mašina. Ją atsiuntė Staro Kramatorsko mašinų gamintojai. Mašinos galingumas — daugiau kaip 1,000 tonų anglies per valandą.

Naujasis kompleksas visiškai mechanizuos ir automatizuos eksportuojamos anglies rūšiavimą ir pakrovimą. Pastatyta specializuota krantinė, iš kurios į laivų - angliavėžių triumus kas valandą bus pakraunama 3,300 tonų anglies.

Oro Tręšimas

Augalai gauna statybines medžiagas ne vien iš žemės, bet ir iš oro. Gal būt, apsimoka tręšti orą? Tokį klausimą iškėlė vengrų mokslininkai.

Jie dirbtiniu būdu pakėlė šiltnamiuose anglies dioksido kiekį ore iki 1 proc. (paprastai jo būna apie 0.03 proc.). Pomidorų, agurkų ir ankstyvųjų bulvių derlius pakilo vidutiniškai dvigubai, o ridikėlių, morkų ir salotų — 6 kartus.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lietuvis Stogų Dengėjas Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.